

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind ratificarea Scrisorii de intenție, semnată de autoritățile române la București, la 5 februarie 2010 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 19 februarie 2010 și pentru modificarea OUG nr. 99 din 22 septembrie 2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București la 24 aprilie 2009, și prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată de autoritățile române la data de 8 septembrie 2009 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 21 septembrie 2009.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În perioada 20-27 ianuarie 2010, a avut loc misiunea comună a reprezentanților Fondului Monetar Internațional (FMI), ai Comisiei Europene (CE) și ai Băncii Mondiale (BM), care a finalizat evaluarea condiționalităților ce preced acordarea celei de a treia și a patra tranșe din împrumutul în valoare totală de 11,443 miliarde de DST, acordat în baza Aranjamentului Stand-by încheiat cu FMI împreună cu autoritățile române.

Avându-se în vedere faptul că:

- împrumutul contractat de la FMI utilizat pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și ca instrument de finanțare a datoriei publice, are costuri mai reduse în raport cu alte tipuri de finanțare.
- condițiile de finanțare FMI sunt standard, acestea fiind evidențiate în cuprinsul Memorandumului aprobat în ședința de Guvern din data de 21 septembrie 2009 (anexa nr. 3 la prezentul Memorandum);
- schema de rambursare (după trei ani perioadă de grație, rambursarea se va efectua, începând cu cel de-al patrulea an, în 8 rate trimestriale) asigură o repartizare uniformă a serviciului datoriei publice pe termen mediu și,
- tragerea tranșei IV se va face concomitent cu cea a tranșei III,

s-a solicitat majorarea sumei alocată inițial Ministerului Finanțelor Publice (MFP) pentru acoperirea nevoilor de finanțare, respectiv 1.563.500.000 DST (reprezentând jumătate din tranșele II și III), cu suma de 383.000.000 DST (reprezentând jumătate din tranșa IV), fapt ce asigură accesarea de resurse suplimentare pentru finanțarea deficitului bugetului de stat

și refinanțarea datoriei publice guvernamentale în condiții atractive, facilitând în același timp un management îmbunătățit al datoriei publice.

Elementele anterior precizate au fost reflectate în documentele negociate, agreeate de părți și aprobate de către managementul FMI și ulterior de către Consiliul său Director în data de 19 februarie 2010, respectiv în Scrisoarea de intenție și Memorandumul tehnic de înțelegere.

2. Schimbări preconizate

Programul convenit cu FMI cuprinde măsuri care să ancoreze ferm politicile macroeconomice și să reducă tensiunea de pe piața financiară prin atenuarea efectelor scăderii intrărilor de capital privat în paralel cu implementarea unui set de politici care au în vedere eliminarea dezechilibrelor externe și fiscale și consolidarea sectorului financiar. Obiectivul imediat este acela de a facilita o ajustare ordonată a deficitului extern, reducând astfel presiunile excesive asupra cursului de schimb ce ar putea genera efecte grave în economie și o recesiune severă a sectorului bancar. Astfel, o depreciere a cursului de schimb ar determina presiuni inflaționiste suplimentare, fapt care ar putea influența negativ realizarea țintei de inflație pe 2010 de 3,5%. În același timp, deprecierea leului reduce venitul disponibil al celor care au deja contractate credite în valută și astfel ar crește presiunile în asigurarea surselor de rambursare.

Pentru a realiza obiectivul sus-menționat, discuțiile cu FMI s-au axat în principal pe elemente precum: respectarea țintei de deficit bugetar de 7,3% din PIB în 2009 și aprobarea bugetului pentru anul 2010 cu ținta de deficit al bugetului general consolidat agreeată de 5,9 %, necesitatea adoptării de către Parlament a legii responsabilității fiscale, aprobarea legislației revizuite a pensiilor, aprobarea legislației secundare pentru implementarea legii salarizării unitare, aducerea inflației în intervalul țintit de BNR și menținerea ei în acest interval, aprobarea legislației pentru îmbunătățirea administrării fiscale, adoptarea de către Parlament a legislației privind îmbunătățirea controlului asupra cheltuielilor efectuate de autoritățile locale, schimbări legislative pentru îmbunătățirea monitorizării și controlului întreprinderilor cu capital de stat, asigurarea unei finanțări externe adecvate și îmbunătățirea nivelului de încredere în perspectivele economiei românești, etc.

Convenția privind aspectele operaționale referitoare la tragere și rambursare, încheiată între Ministerul Finanțelor Publice și Banca Națională a României în baza OUG nr. 99/2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional se va amenda în mod corespunzător.

Urgența ratificării Scrisorii de intenție, semnată la data de 5 februarie 2010 se justifică printr-o serie de elemente care constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, respectiv:

- contextul economic global actual și necesitatea prevenirii apariției de blocaje care ar putea afecta echilibrele macroeconomice (menținute prin aplicarea unor politici monetare,

de curs și a veniturilor adecvate) și

- faptul că fiecare tranșă a împrumutului se disponibilizează la două zile lucrătoare după aprobarea documentației aferente de către Consiliul director al Fondului Monetar Internațional, iar ratificarea trebuie să aibă loc în timp util, astfel încât să se creeze cadrul legal corespunzător tranzacției.

Nefinalizarea acestor demersuri în timp util ar putea duce la imposibilitatea tragerii de către Ministerul Finanțelor Publice a părții sale din împrumut.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic și social

Așa după cum s-a menționat anterior, tragerea împrumutului a fost condiționată de luarea unor măsuri de ajustare și reforme, care vor conduce, printre altele, la o reducere treptată a deficitului fiscal, revenirea creșterii economice în zona pozitivă și protejarea categoriilor sociale vulnerabile.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact asupra mediului

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung

În cadrul acestui Aranjament Stand-by sumele se disponibilizează în opt tranșe trimestriale iar rambursarea se face după o perioadă de grație de 3 ani, în valutele solicitate de FMI și potrivit unui scadențar propriu fiecărei tranșe:

- Tranșa I, în sumă de 4,37 miliarde DST, a fost trasă de BNR pe data de 6 mai 2009.
- Tranșa II, în sumă de 1,718 miliarde DST, a fost trasă pe data de 23 septembrie 2009 și jumătate din valoarea acesteia a fost utilizată de către Ministerul Finanțelor Publice pentru finanțarea deficitului bugetului de stat;
- Tranșa III (în sumă de 1,409 miliarde DST) și IV (766 milioane DST) vor fi virate în contul României (jumătate în contul MFP deschis la BNR și cealaltă jumătate în contul BNR), imediat după ratificarea Scrisorii de înțelegere care constituie obiectul prezentului act normativ. Conform procedurii FMI sumele se eliberează în maxim 2 zile lucrătoare de la aprobarea Scrisorii Suplimentare în Consiliul său Director;
- Tranșele V (în sumă de 768 milioane DST), VI și VII (în sumă de 769 milioane DST fiecare) și cea de a VIIIa (în sumă de 874 milioane DST) sunt programate a fi trase până pe data de 15 martie 2011, fiind condiționate de respectarea criteriilor de performanță convenite, precum și de rezultatele analizelor trimestriale corespunzătoare;

Maturitatea fiecărei tranșe este de 5 ani, perioadă pentru care se calculează dobândă. La dobânda nu se aplică perioadă de grație.

Jumătate din tranșele III și IV se va trage de către MFP, iar sumele se vor vira în conturile de valută deschise pe numele său la Banca Națională a României. Fondurile se vor utiliza pentru finanțarea deficitului bugetului de stat pe măsura necesităților de echilibrare a contului curent general al trezoreriei statului, precum și pentru refinanțarea datoriei publice guvernamentale în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată prin Legea nr. 109/2008, cu modificările ulterioare.

La fiecare tragere de care beneficiază, Ministerul Finanțelor Publice (MFP) emite un bilet la ordin (Promissory Note) denominat în DST pentru porțiunea care îi revine din fiecare tranșă, prin care se angajează să plătească Fondului sumele datorate la scadență. Acestea se depun la Banca Națională a României la data eliberării tranșelor de credit.

Pentru împrumutul acordat de FMI se percep următoarele costuri:

- ❖ Comisionul de serviciu (0,5%), perceput la fiecare tragere (tranșă), alta decât tranșa de rezervă¹ care este liberă de comisioane, prin debitarea directă de către FMI a contului în DST al României deschis la FMI.
- ❖ Comisionul de angajament (calculat diferențiat, corelat cu gradul de utilizare de către țara membră a cotei sale la Fond); se plătește la începutul fiecărei perioade de 12 luni a unui aranjament cu Fondul și este returnabil, pe măsura efectuării tragerilor. BNR a plătit deja comisionul de angajament aferent perioadei de 12 luni începând cu data de 4 mai 2009, urmând ca aceste sume să și le recupereze la data efectuării tragerilor, proporțional cu valoarea respectivelor tranșe.
- ❖ Dobânda

Se calculează și se plătește trimestrial (august, noiembrie, februarie și mai) prin debitarea directă de către FMI a contului de DST al României deschis la FMI.

Se aplică mai multe tipuri de rate ale dobânzii în funcție de gradul de utilizare al cotei la FMI.

Ratele dobânzilor se publică săptămânal pe website-ul FMI.

Modalitatea de calcul a dobânzilor și comisioanelor aferente împrumutului este stabilită de către FMI prin Regulamentele sale.

Sursele de plată a serviciului datoriei publice aferent părții din împrumut alocată Ministerului Finanțelor Publice sunt următoarele:

- pentru ratele de capital la curs istoric - prin împrumuturi de stat destinate refinanțării datoriei publice;
- pentru plata diferențelor nefavorabile de curs de schimb, a dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente - din sume alocate anual de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice - Acțiuni generale.

Secțiunea a 5 a

¹ Partea din cota în valută pe care fiecare țară membră trebuie să o pună la dispoziția FMI (25%) și care poate fi utilizată pentru nevoile proprii ale acesteia. Porțiunea corespunzătoare tranșei de rezervă din cotă poate fi accesată de către țara membră oricând, pe când restul este în mod normal inaccesibil în condiții similare.

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Nu este cazul.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6 a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act

normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind ratificarea Scrisorii de intenție, semnată de autoritățile române la București, la 5 februarie 2010 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 19 februarie 2010 și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București la 24 aprilie 2009, și prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată de autoritățile române la data de 8 septembrie 2009 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 21 septembrie 2009, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

